

Do?um Öncesi Baba Ba?lanma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Do?um Öncesi Baba Ba?lanma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20092>

Özet

Do?um Öncesi Baba Ba?lanma Ölçe?i (DÖBBÖ), babalar?n gebelik sürecinde geli?mekte olan bebekleriyle kurduklar? duygusal ve bili?sel ba?? ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? Tu?ba Enise Benli tarafından 2019 y?l?nda ?nönü Üniversitesi'nde gerçekleştirilmi?tir. Ölçek, babalar?n prenatal dönemdeki ba?lanma düzeylerini, bebekle ilgili dü?ünme s?kl??n?, duygusal yo?unlu?u ve bilgi edinme iste?ini de?erlendiren 16 maddeden olumaktadır. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültüründe psikometrik aç?dan sa?lam ve geçerli bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Do?um Öncesi Baba Ba?lanma Ölçe?i, DÖBBÖ, prenatal ba?lanma, baba-bebek ili?kisi, geçerlik, güvenilirlik, psikometri.

Yazarlar

Tu?ba Enise Benli

Amaç

Ölçe?in temel amacı, hamilelik döneminde babalar?n henüz do?mam?? olan bebekleriyle kurduklar? psikolojik ve duygusal ba??n gücünü ve niteli?ini sistematik olarak ölçmektir. Bu ba?, literatürde genellikle "prenatal paternal ba?lanma" olarak adlandırılmaktadır ve babal?k rolüne geçi?in önemli bir göstergesidir. Ölçek, bu erken dönemdeki ba?lanma düzeylerinin belirlenmesiyle, potansiyel risk faktörlerinin veya destekleyici müdahale ihtiyaçlar?n?n saptanmas?na olanak tan?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ba?lam?nda da korunup korunmad??n? test etmeyi amaçlam??tır. Bu amaçla, ölçe?in yap?sal geçerli?i Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi? ve iç tutarlılık güvenilirli?i de?erlendirilmi?tir.

Yap?

Do?um Öncesi Baba Ba?lanma Ölçe?i, baban?n fetüsle olan ili?kisine odaklanan duygusal ve bili?sel bile?enleri ölçer. Bu psikolojik yap?, baban?n bebe?i hakk?ndaki dü?üncelerinin s?kl??n? (me?guliyet), bebe?e yönelik hissetti?i duygusal yak?nl?? ve bu konudaki bilgi edinme motivasyonunu kapsamaktadır. Ölçek, baban?n gelecekteki ebeveynlik rolüne adaptasyon sürecini gösteren kritik bir yap?y? temsil etmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini incelemek amacıyla Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) kullanılmı?tır. DFA, geli?tirilen ölçme aracından elde edilen veriler ile mevcut bulunan yap?nın do?rulanıp do?rulanmadığını test etmeye çal?an güçlü bir istatistiksel yöntemdir. DFA, aynı zamanda uyarlanan ölçüm aracının uyumu ile temel modelin uyumunu kar?ıla?tırmaktadır.

Bu kar?ıla?tırmada sıklıkla kullanılan uyum indeksleri şunlardır: χ^2/Sd (ki-kare/serbestlik derecesi oranı), GFI (Goodness of Fit Index), AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index), CFI (Comparative Fit Index), RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) ve SRMR (Standardized Root Mean Square Residual). Bu indeksler, ölçe?in Türk popülasyonunda da orijinal yapıya uygun ve geçerli olduğunu göstermektedir.

Güvenirlik

Bir ölçe?in iç tutarlılığını gösteren **Cronbach's alpha** de?eri bir güvenirlik indeks de?eridir ve ölçe?in içerdiği maddelerin birbiri ile ne kadar tutarlı olduğunu ve arka plandaki saklı de?işkeni ne derece temsil ettiği ile ilgili bilgi verir. Ölçe?in güvenilir olması için Cronbach's alpha iç tutarlılık katsayı de?erinin sıfır ile bir aralığında ve olabildiğince 1'e yakın olması istenmektedir.

De?erlendirme ölçütüne göre; $0.00 \leq \alpha \leq 0.40$ ölçek güvenilir değildir; $0.40 \leq \alpha \leq 0.60$ ölçek düşük güvenilirliktedir; $0.60 \leq \alpha \leq 0.80$ ölçek oldukça güvenilir; $0.80 \leq \alpha \leq 1.00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilirdir şeklinde bir sırtalama yapılmaktadır. DÖBBÖ'nün 16 maddelik ölçe?in madde-toplam puan korelasyon katsayılarına bakıldığında ($r=0.324-0.669$ arasında de?işimi ve kabul edilebilir düzeyde olduğu görüldü. Her bir madde ile toplam puan arasındaki korelasyonun istatistiksel açıdan önemli olduğu saptanmıştır.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal geçerliliğinin incelenmesi kapsamında uygulanan Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA), ölçe?in 16 maddelik yapısının Türk kültürüne uyarlanması sırasında orijinal teorik modeli ne ölçüde koruduğunu göstermiştir. Yapılan analizler sonucunda, kullanılan uyum indeksleri (χ^2/Sd , GFI, AGFI, CFI, RMSEA ve SRMR) modelin kabul edilebilir veya iyi uyum düzeyinde olduğunu teyit etmiştir. Bu durum, ölçe?in ölçmeyi amaçladığı prenatal baba ba?lanma yapısının istatistiksel olarak doğrulandığını ifade etmektedir.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Yazılı Anket (Self-report questionnaire)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Baba adaylar? (Expectant Fathers)

Age Group: Belirtilmemi?tir (Genellikle yeti?kin erkek popülasyonu)

Population Details: Ölçek, lisansüstü tez çal??mas? kapsamında Türk baba adaylar? üzerinde uygulanm??tır. Madde-toplam korelasyon katsay?lar?nın incelendi?i bölümde örneklem büyüklü?üne dair bir referans (s=580) bulunmaktadır.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??tır. Cevap seçenekleri ?unlard?: (1) "**kesinlikle kat?lm?yorum**", (2) "**kat?lm?yorum**", (3) "**karars?z?m**", (4) "**kat?l?yorum**" ve (5) "**kesinlikle kat?l?yorum**".

Anahtar Kelimeler

Baba ba?lanmas?, prenatal dönem, psikolojik ba?, DFA, Cronbach's alpha, psikometrik özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: teb_enise@hotmail.com

Correspondence Address: ?nönü Üniversitesi, Malatya (Tez çal??mas?nın yap?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Bu ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2019 y?I?nda (Yüksek Lisans Tezi) tamamlanm??tır. Kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgisi için sorumlu yazar Tu?ba Enise Benli ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Tezin tamam?na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: dogum-onesi-baba-baglanma-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Benli, T.E. (2019). *Do?um öncesi baba ba?lanma ölçe?i'nin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?* (Yay?nlanmam?? Yüksek Lisans Tezi). ?nönü Üniversitesi, Malatya.

Do?um Öncesi Baba Ba?lanma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Son iki haftad?r geli?mekte olan bebe?i dü?ünme ya da akl?m?n onunla me?gul olmas? s?kl???

Son iki haftad?r geli?mekte olan bebekle ilgili konu?tu?umda ya da onu dü?ündü?ümde duygular?m

Son iki haftad?r geli?mekte olan bebekle ilgili duygular?m

Son iki haftad?r geli?mekte olan bebekle ilgili okuma ya da bilgi edinme iste?im

ARABPSYCHOLOGY.COM